

Çorak bir materyalizm çıkmazına saplanmış görünen bugünün bazı memleketleri bu hakikati unutmakla bir şey kazanmamış, aksine, çok şey kaybetmiştir. Son senelerde, tıp ilminin hayret verici terakkilerine rağmen, kalb ve kanser gibi hastalıkların korkunç bir şekil almasını, fizyolojik metabolizma bozukluğundan ziyade, manevî disiplin bozukluğuna bağlamak daha yerinde olur. Şeker, kalb ve kanser gibi hastalıkların son devirde dünyada ve bilhassa bizde korkunç bir şekilde arttığı bilinen hakikatlerdendir. Dedelerimizde nadiren görülen bu hastalıklar, mütehasşisların söylediklerine göre, üzüntü, sinir gerginliği, hayat kaygısı, korku ve keder gibi ruh sıkıntılarıyla yakından alakadardır. Aldığı bir acı haber üzerine, birkaç gün içinde saç sakalı ağaran, şeker veya kalb hastalığına tutulanları, hemen her gün işidip görmekteyiz. Dövünmeyelim, kendi kusurumuzdur. Küçümsediğimiz ve senelerce inkâr ettiğimiz hakikatler, bugün bizden intikam alıyor. Son otuzbeş senelik devirde Rusya'dan başka daha bazı memleketlerde, dinî inançlara ve müesseselere karşı girişilen mücadeleleri, din adamlarına çektirilen ezayı ve reva görülen hareketleri burada sayıp dökmeğe lüzum görmem. Kısmen politika menfaatları uğrunda, kısmen de kısa görüşlü bir materyalist düşünce ile yapılan bu yersiz muameleler ile hıds ve şehvet şeytanlarının zincirleri koparılmıştır. İstikbalde hayır ile şerhin mücadelesi çok çetin olacağı benzer.

**B**ugün dinî talim, tedris ve neşir hakkını tam ve teminatlî bir himayeden mahrum olduğu memleketler arasında, esef edelim ki, Türkiyemiz de vardır. Bizde dinî tahsil veren ve tedrisat yapan müesseseler yani medreseler, 1926'da çıkan «Tevhid-i Tedrisat Kanunu» ile kapatıldıktan sonra, bu güne kadar müslümanlığın yüksek ilmi, kelâmîyat ve bediiyatı okutulmamıştır. Ve, uzun devre içinde, tabiatıyla, Türkiye'de din âlimi de yetişmemiştir. Kabul edelim ki, eski medreseler modern devrin ihtiyaçlarını karşılayacak bir durumda değildi; fakat bunlar kapatıldıktan sonra, gönül isterdi ki, yeni müesseseler kurulsun ve cemiyetin muhtaç olduğu yüksek din adamları ve âlimleri yetiştirilsin. Bu yapılmadı. Fakat bu yapmak için bu günden tezi yoktur.

(DİN ve LÂİK'TEN)

ORD. PROF. DR. A. FUAT BAŞGİL

Yunus Emre

Kaç mevsim bekleyim daha kapıda,  
Ayağümde zincir, boynumda kement?  
Beni de, piştiğin belâ kabında,  
O kadar kaynat ki, buhara benzet.

Bekletme Yunus'um, bozuldu bağlar,  
Düşüyor yapraklar, geçiyor çağlar,  
Veriyor, ayrılık dolu semalar,  
İçime bayıltan, acı bir lezzet.

Rüzgâra bir koku ver ki, hırkandan,  
Geleyim, izine doğru arkandan,  
Bırakmam, tutmuşum artık arkandan,  
Medet ey dervişim, Yunusum medet!..

N. FAZİL KISAKÜREK